

Medal wydany z okazji rocznicy 25-lecia Ochotniczej Straży Ogniowej w Kielcach

Awers: herb Kielc w ozdobnym kartuszu. Rewers: w wieńcu laurowo-dębowym hełm i skrzyżowane toporki strażackie. W górnej części uszko do zawieszania.

Kielecka straż ogniowa była trzecią w kolejności – po kaliskiej i częstochowskiej - strażą ochotniczą utworzoną w zaborze rosyjskim. Jej działalność zainaugurowano 29 czerwca 1873 roku w siedzibie Rządu Gubernialnego. Na członków honorowych zapisało się 119 osób a czynnych było 190. Pierwszym naczelnikiem nowo powstałej organizacji został właściciel zakładu mydlarskiego Karol Rejchelt.

Siedziba straży mieściła się przy ul. Leonarda gdzie znajdował się murowany parterowy budynek oraz drewniana szopa na narzędzia ogniowe. W drugiej połowie lat 70. XIX w. wybudowano dwupiętrową kamienicę oraz wieżę obserwacyjną którą wyposażono w dzwon.

W niedługim czasie po utworzeniu straży ogniowej wybuchł w mieście wielki pożar który strawił doszczętnie budynek Magistratu.

Oprócz gaszenia pożarów, ratowania ludzi i zagrożonego majątku, strażacy zajmowali się też sprzątnięciem placów miejskich, oświetlaniem ulic, a od 1881 roku oczyszczali kominy z sadzy. Otrzymywali za wykonywanie tych zadań wynagrodzenie z kasy miejskiej. Źródłem dochodu organizacji były również dotacje z kasy miejskiej, składki od członków honorowych, imprezy charytatywne jak loterie fantowe lub koncerty.

W czasie zaborów straż była jedyną organizacją mogącą legalnie funkcjonować. Poprzez swoje umundurowanie, dyscyplinę stanowiła namiastkę polskiego wojska. Od początku lat 80. XIX w. stowarzyszenie posiadało bibliotekę oraz orkiestrę.

W 1885 roku stowarzyszenie zostało rozwiązane pod zarzutami szkodliwego działania i jawnego nieposłuszeństwa wobec miejscowej władzy. Dopiero w 1897 roku udało się doprowadzić do jego ponownego powołania. Trzy lata później poświęcono sztandar organizacji i odrodziła się orkiestra strażacka. Przy straży rozpoczął działalność teatr amatorski. W 1914 roku członkowie orkiestry kieleckiej straży pożarnej wstąpili do I Brygady Legionów Józefa Piłsudskiego.

Strażacy kontynuowali swoją działalność społeczno-kulturalną również po odzyskaniu niepodległości. Szczególnie uroczystości obchodzono jubileusz 50-lecia organizacji. Ze względu na kryzys gospodarczy obchodzono go jednak nie w 1923 roku, a dopiero w kolejnym. 1 czerwca 1924 roku na placu przed katedrą zorganizowano wystawę sprzętu strażackiego. Uroczystości rozpoczęło wmurowanie w siedzibie straży pamiątkowej marmurowej tablicy. Obchody zakończono wykonaniem wspólnego zdjęcia oraz przyjęciem zorganizowanym dla gości i strażaków w pałacu biskupim.

Bartłomiej Tambor